

STĀSTS:	Vīrs, zēns un ēzelis.
VALSTS:	Grieķija
VECUMS:	6-9
MATERIĀLI:	Krāsas Kartons Drēbe Papīrs
MĀCĪBU MĒRĶI:	Analizēt lēmumu pieņemšanas procesu, lai izprastu savu uzvedību Attīstīt klausīšanās un argumentācijas iemaņas Izteikt idejas ķermeņa valodā, lai attīstītu radošu domāšanu
METODES:	<ul style="list-style-type: none"> • Morālā dilemma • Zīmēšana un domāšana • Mācīšanās sadarbībā
AUTORI:	Eiro-Arābu Augstāko studiju fonds (FUNDEA)

Stāsts

Vīrietis, zēns un ēzelis

Reiz kāds vīrs ar savu dēlu veda ēzeli uz tirgu. Viņi abi soļoja ēzelim blakus, bet kāds zemnieks, iedams tiem garām, noteica:

- "Ak jūs muļķi! Vai tad ēzelis nav domāts tam, lai uz tā jātu?"

Tad nu vīrs uzsēdināja dēlu ēzelim mugurā un viņi turpināja ceļu. Bet drīz viņi pagāja garām ļaužu bariņam, viens no tiem teica:

- "Paraugieties uz to slinko puīšeli, viņš liek savam tēvam iet kājām, bet pats jā ēzeļa mugurā." Tagad vīrs pavēlēja dēlam nokāpt no ēzeļa, bet pats sēdās tam mugurā.

Viņi nebija necik tālu pagājuši, kad garām gāja divas sievietes. Viena no tām teica:

- "Kā tam slinkajam lempim nav kauna – viņš liek savam nabaga dēliņam čāpot kājām."

Nu vīrs nezināja, ko darīt; tomēr beidzot viņš uzsēdināja savu zēnu sev priekšā uz ēzeļa muguras. Uz to brīdi viņi bija sasnieguši pilsētu, un garāmgājēji sāka par viņiem ņirgāties, rādot uz tiem ar pirkstu. Vīrs apstājās un gribēja zināt, par ko viņi tā ņirgājas.

Vīri nu teica: "Būtu taču kaunējies – tā pārslogot nabaga ēzeli ar savu un sava lempīgā dēla svaru!"

Viņi ilgi domāja un prātoja, līdz beigās nocirta pamatīgu kārti, piesēja pie tā ēzeļa kājas un uzcēla kārti ar visu ēzeli sev uz pleciem.

Viņi gāja tālāk, un par tiem smējās visi, kas vien gadījās ceļā. Tad tie nonāca pie Tirgus tilta un te ēzelis, kuram viena kāja bija atbrīvojusies no saites, sāka spārdīties, tādēļ zēnam nācās palaist vaļā vienu kārti galu. Šā ļembasta laikā ēzelis nokrita no tilta, un, tā kā ēzelim abas priekškājas bija sasietas, tas noslīka.

- "Tā jums būs laba mācība," - noteica kāds vecs vīrs, kas bija abiem sekojis.

- "Ja tu mēģināsi izdabāt visiem, tad neviens nebūs ar tevi apmierināts."

Darbības apraksts

Scenārijs. Stāsta personāžus var izgatavot no kartona, putuplasta plātnes un/vai auduma, un ēzeli var izgatavot no kartona.

Dalībnieki

- Stāstītājs (skolotājs, bibliotekārs utt.)
- Koordinators (skolotājs, bibliotekārs, cits pieaugušais utt.)
- Bērni kā statisti, izpildot to, ko saka stāstītājs

1. aktivitāte

Šai darbībai ir divas daļas.

Pirmajā daļā koordinators izvēlēsies bērnus pasakas personāžu tēlošanai (piemēram, kāds bērns atdarinās vīrieti, cits - zēnu utt.) un viņiem izskaidros viņiem veicamās darbības, kad stāstītājs sāks stāstījumu.

Otrajā daļā stāstītājs stāstīs stāstu. Ideja ir tāda, ka bērniem ir jāspēlē savs personāžs, kamēr stāstītājs stāsta šo stāstu pārējai bērnu grupai, kura to noskatīsies. Stāstījuma gaitā koordinators vadīs bērnu darbības, katram tēlojot savu lomu,

2. aktivitāte

Jautājums pašrefleksijai saistībā ar stāstu.

Tie tiek piemēroti bērniem vecumā no 6-7 gadiem, un no 8-9 gadiem. Atkarībā no bērnu valodas prasmes līmeņa, jautājumi var būt sarežģītāki. Šie jautājumi noder tikai kā ceļvedis, bet koordinatori var pielāgot jautājumus atbilstoši auditorijai vai konkrētiem audzināšanas mērķiem.

Koordinators var izmantot šādus jautājumus:

- Vai jūs vienmēr ieklausāties cilvēku teiktajā?
- Vai ir svarīgi ievērot, ko citi cilvēki domā par tevi? Kāpēc?
- Vai jūs domājat, ka vienmēr ir svarīgi klausīties, ko citi cilvēki par mums saka?
- Kāda ir atšķirība starp ieklausīšanos cilvēku teiktajā un rīkošanos atbilstoši viņu teiktajam?
- Kā jums šķiet – ko nozīmē kritizēt citu cilvēku?
- Vai, jūsuprāt, ir labi vai slikti kritizēt citu cilvēku domas un rīcību?
- Kāda ir atšķirība starp cilvēku darbību komentēšanu un godīgu padomu sniegšanu?
- Vai jūs dažreiz komentējat citu cilvēku rīcību? Kāpēc?

- Kam jūs parasti lūdzat padomu?
- Kurš lēmums, jūsuprāt, bija vispiemērotākais?
- Kā jūs būtu rīkojies? Kāpēc?
- Vai ir grūti pieņemt pašam savu lēmumu, kad daudzi cilvēki komentē jūsu rīcību?
- Kā jūs pats pieņemat lēmumu?

3. aktivitāte

Šīs aktivitātes tiek piemērotas bērniem vecumā no 6-7 gadiem un no 8 līdz 9 gadiem. Atbilstoši viņu valodas prasmes līmenim ir divas iespējas:

- a) Bērni var uzzīmēt pasakas variantu, kurš viņiem labāk patīk.
- b) Bērni var izveidot paši savu pasakas variantu (piemēram, svešais vīrietis palīdz vīram, un zēns dod viņiem zirgu).

Pēc tam viņiem sava izvēle jāparāda pārējai grupai un jāpaskaidro, kāpēc viņi ir izvēlējušies šo iespēju.

*Koordinators jebkurā brīdī var palīdzēt bērniem.

4. aktivitāte

Radošs uzdevums. Piemērots bērnu grupām vecumā no 6-7 un 8-9. Bērni tiek sadalīti divās vecuma grupās, lai koordinators tekstu/teikumu pabeigšanai varētu izmantot atbilstošo vārdu krājumu un struktūras, kā arī zīmējumus vai attēlu kartītes.

Bērniem ir jāatrod stāsta morāle (galvenais vēstījums) un jāpārveido to par dzejoli ar atskaņām. Šeit ir piemērs, ko koordinators var dot bērniem.

*“Cilvēkos ieklausīties vienmēr der,
Pat ja viņi vārdus kā pupas ber.
Bet pārliedzinieties, ka darāt to,
Ko jūsu sirds vislabāk iemīlo.”*

*Sniedziet pietiekamu atgriezenisko saiti (vārdu krājumu, resursus, idejas), lai viņi varētu brīvi strādāt nākamajā aktivitātē.

5. aktivitāte

Nodeklamējiet dzejoli visai grupai! (Savai prezentācijas bērni var izvēlēties deju, deklamēšanu, izrādi vai zīmēšanu).

*Ļaujiet viņiem justies brīvi, lai viņi varētu izbaudīt aktivitātes.